

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ «УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ»
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ**

Затверджую
Завідувач кафедри ФІНТ
В.М. Гамалія
Протокол №1 від «30» серпня 2022 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кандидат філософських наук, доцент ХРОМОВА ОЛЬГА ІГОРІВНА
E-mail	hromova_oi@gsuite.duit.edu.ua
Навчальна дисципліна	Історія України
Офіційна назва освітньої програми	Екологія транспортної інфраструктури
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 «Природничі науки»
Спеціальність	101 «Екологія»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	5
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін загальної підготовки, обов'язкова
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування історико-культурної свідомості молоді, в якій поєднуються знання, погляди, уявлення про суспільний і духовний розвиток українського народу, усвідомлення нею нерозривного зв'язку між надбанням минулого і сучасного, традиціями і досвідом різних поколінь українців, виховання громадянського патріотизму, відповідальності за долю своєї Батьківщини, спонукування до активної наполегливої праці в розбудові і зміцненні держави Україна.
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони

	довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні компетентності)	ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. Історія України модерної доби: основні віхи творення української нації.

Тема 1. Історія України як навчальна дисципліна та її місце в сучасному соціокультурному просторі.

План теми

1. Історія України та як навчальна дисципліна. Предмет вивчення історії України.
2. Наукова періодизація української історії. Основні духовні злами в розвитку українського суспільства.

3. Історична пам'ять та її роль в протистоянні міфам та дезінформації.

Історія України як складова частина історичної науки. Предмет вивчення історії України. Взаємозв'язок української історії з глобальними історичними процесами та з історією найближчих сусідів. Наукова періодизація історії українського народу.

Поняття «історична пам'ять», «колективна пам'ять», «історична свідомість». Історична пам'ять як складова формування національної ідентичності. Управління масовою свідомістю через репрезентацію історичних подій. Політика пам'яті в Україні.

Сучасна гібридна війна Росії проти України та роль історичної пам'яті в протистоянні міфам та дезінформації. Роль та місце історичної науки в контексті національної безпеки.

Література: 5,6,21,23,257

Ключові слова: історія, історія України, історична пам'ять, національна ідентичність, політика пам'яті, гібридна війна.

Тема 2. Українські землі в складі Речі Посполитої (І половина XVIIст.) Початок українського державотворення.

План теми

1. Люблінська унія та її наслідки для українських земель.
2. Причини виникнення українського козацтва та спільнот вільних воїнів в інших європейських країнах. Запорізька Січ як прообраз української держави.
3. Реєстрове козацтво як форма поширення запорозького устрою на етнічних українських землях.
4. Релігійна ситуація на українських землях в II половині XVIII ст. Берестейська унія та занепад православної церкви.

Люблінська унія 1569 р та її наслідки для українського населення. Соціокультурний феномен козацтва на українських землях. Політико-соціальний та військовий устрій Запорозької Січі. Боротьба козацтва з іноземними загарбниками. Реєстрове козацтво як форма поширення запорозького устрою на етнічних українських землях.

Козацько-селянські повстання наприкінці XVI- в першій половині XVII ст. К. Косинський, С. Наливайко, М. Жмайло, Т. Федорович, І. Сулима, П. Павлюк, Я. Острянин. Куруківська угода 1625 р. «Ординація» 1638 р. Причини поразок та наслідки повстань.

Берестейська унія 1596 р., виникнення греко-католицької церкви та занепад православної церкви на західноукраїнських землях. Соціально-економічне життя. Магдебурзьке право.

Література: 5,6,7,8,22.

Ключові слова: унія, козацтво, реєстрове козацтво, Запорозька січ, Люблінська унія, Берестейська унія, магдебурзьке право, повстання.

Тема 3. Українська національна революція середини XVII ст.

План теми

1. Причини, характер, рушійні сили і періодизація національно-визвольної боротьби.
2. Національно-визвольна війна українського народу проти поляків під проводом Б. Хмельницького та створення української козацької держави.
3. Становище в Гетьманщині після смерті Хмельницького, розкол Гетьманщини на Правобережну і Лівобережну.
4. Боротьба за воз'єднання української держави та незалежність українських земель у 60-80-х роках XVII ст.

Причини, характер і рушійні сили національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького. Розгортання національно-визвольної боротьби в 1648-1649 рр. Зборівська угода. Утворення української гетьманської держави. Внутрішня і зовнішня політика гетьмана Б. Хмельницького.

Розгортання української національної революції в 1650-1653 роках. Білоцерківська угода та союз з Молдовою. Дипломатія Б. Хмельницького. Переяславська рада і Березневі статті 1654 р. та їх наслідки. Сучасні оцінки.

Події 1654-1657 рр. Віленська угода 1656 р. Пошук нових союзників. Смерть Б. Хмельницького. Гетьманування Івана Виговського. Гадяцький трактат.

Література: 5,6,7,8,18,22.

Ключові слова: національно-визвольна війна, Гетьманщина, Військо Запорозьке, протекторат, Березневі статті.

Тема 4. Військо Запорозьке в 1658-1663 роках. Розкол Гетьманщини. Руїна.

План теми

1. Доба Руїни та її основні особливості. Розкол Гетьманщини та початок громадянських війн.

2. Наступ Московської держави на українську автономію. Поступове обмеження прав і свобод Війська Запорозького.

3. Боротьба Московії, Речі Посполитої та Османської імперії за правобережну Україну. Політика П. Дорошенка.

4. Закріплення поділу українських земель між Московським царством і Річчю Посполитою.

Чорна Рада 1663 року та розчленування України. Правобережна та Лівобережна Гетьманщина. Продовження боротьби українського народу проти Польщі і Московії за повне національне визволення. Андрусівське перемир'я.

Поступове обмеження автономії України з боку Росії. Гетьмани Д. Многогрішний та І. Самойлович. «Вічний мир» і остаточне закріплення поділу України. Підпорядкування української церкви Московському патріархату.

Соціально-економічні, політичні, демографічні наслідки руйнування української держави.

Література: 5,6,7,8,18,22.

Ключові слова: Руїна, Чорна Рада, автономія, Вічний мир, патріархат, Гетьманщина, Військо Запорозьке, громадянська війна.

Тема 5. Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст.

План теми

1. Внутрішня і зовнішня політика І. Мазепи. Північна війна та повстання проти московського царя.

2. Наступ російського царату на автономні права України. Ліквідація гетьманства.

3. Запорозька Січ в XVII-XVIII ст. Ліквідація січового устрою.

4. Правобережна Україна другій половині XVII ст. Приєднання Російською імперією Правобережжя

Особливості адміністративного та політичного устрою Гетьманщини та Слобідської України у складі Московської держави. Гетьман І. Мазепа, його внутрішня та зовнішня політика. Північна війна, участь в ній українського народу. Полтавська битва та її наслідки.

Гетьманування І. Скоропадського. Наступ російського царату на автономні права України. Перша Малоросійська колегія. Боротьба козацької старшини за відновлення прав України. П. Полуботок. Відновлення гетьманства. К. Розумовський, його реформи. Остаточне скасування гетьманства та полкового устрою. Друга Малоросійська колегія.

Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст. Причини та наслідки ліквідації Запорозької Січі. Приєднання Росією Півдня України та його колонізація в другій половині XVIII ст.

Правобережна Україна та західноукраїнські землі у другій половині XVII ст. Розгортання гайдамацького руху. Коліївщина. Опришківський рух. Поділи Речі Посполитої та приєднання Російською імперією Правобережжя.

Література: 5,6,7,8,18,22.

Ключові слова: Гетьманщина, Запорозька Січ, Військо Запорозьке, Малоросійська колегія, полковий устрій, гайдамаки, Коліївщина, опришки, Малоросійська колегія.

Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (I половина XIX ст.)

План теми

1. Українські землі в складі Російської імперії в I половині XIX ст. Польський та російський суспільно-політичні рухи на українських землях.

2. Українське національне відродження: особливості та значення.

3. Українські землі в складі Австрійської імперії в I половині XIX ст.

4. Національне відродження та революційні події на західноукраїнських землях.

Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Україна в російсько-турецькій війні 1806-1812 рр. Бухарестський мирний договір. Україна в російсько-французькій війні 1812 р. Російсько-турецька війна 1828-1829 рр. і Україна.

Занепад кріпосницьких та зародження ринкових відносин в українській економіці. Початок промислового перевороту. Антикріпосницька боротьба в Україні. У. Кармелюк. Суспільно-політичні рухи у Наддніпрянській Україні.

Початок українського національного відродження. Харків - колыска українського ренесансу. Кирило-Мефодіївське товариство як вияв українського визвольного руху. Т. Шевченко та значення його творчості для становлення української нації.

Характер політики австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Початок національного відродження в Галичині. Діяльність «Руської трійці». Події революції 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях. Перетворення Галичини на український П'ємонт.

Література: 4,5,6,7,8,10,18,22.

Ключові слова: губернії, кріпацтво, національне відродження, декабристи, визвольний рух, український П'ємонт, промисловий переворот.

Тема 7. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (II половина XIX ст.)

План теми

1. Соціально-економічний та політичний розвиток українських земель в складі Російської імперії в II половині XIX ст.

2. Українській національний рух в Наддніпрянській Україні.

3. Розвиток західноукраїнських земель в складі Австрійської імперії.

4. Національний рух в Галичині та Закарпатті.

Особливості економічного розвитку українських земель напередодні селянської реформи 1861 р. в Росії. Скасування кріпацтва. Реформи 60-70-х років XIX ст.

Соціально-економічний розвиток у пореформений період. Національна політика російського царату щодо українців. Український культурно-національний рух. Українофіли. Діяльність громад. В. Антонович. Пошуки національного ідеалу. М.

Драгоманов. Земський ліберальний рух Україні. Виникнення українських політичних товариств. Молоді громади. Український культурно-національний рух. Українофіли. Діяльність громад. В. Антонович. Пошуки національного ідеалу. М. Драгоманов. Земський ліберальний рух Україні. Виникнення українських політичних товариств. Молоді громади.

Економічне та політичне панування польської шляхти, румунських бояр і угорських баронів на західноукраїнських землях. Зростання національної свідомості. Москвофіли. Народовці. Культурно-освітнє товариство «Просвіта» у Львові. Радикалізація українського руху. Утворення політичних партій.

Література: 5,6,7,8,22.

Ключові слова: Наддніпрянська Україна, національний рух, Валуєвський циркуляр. Емський указ, українофільство, громади, національний ідеал, народовці, москвофіли, політична партія.

Модуль 2. Новітня історія українського народу.

Тема 8. Україна на тлі глобальних суспільних трансформацій I половини ХХ ст.

План теми

1. Соціально-економічний та політичний розвиток Наддніпрянської України на початку ХХ ст.

2. Західноукраїнські землі в складі Австро-Угорської імперії в 1900-1914 рр.

3. Перша світова війна та Україна.

4. Визрівання умов української революції.

Наддніпрянська Україна на початку ХХ століття: політичне становище та соціально-економічний розвиток. Політизація національного руху. Революція в Росії 1905-1907 рр. та революційні події в Україні.

Західноукраїнські землі в складі Австро-Угорської імперії в 1900-1914 рр. Вплив греко-католицької церкви на формування української національної свідомості.

Причини і характер Першої світової війни. Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Ставлення до війни українських партій та громадських організацій. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. Спілка визволення України. Українські січові стрільці. Визрівання передумов української революції.

Література: 5,6,7,8,20,22.

Ключові слова: Наддніпрянська Україна, революція, Перша світова війна, греко-католицька церква, національно-визвольна боротьба, Українські січові стрільці, національний рух.

Тема 9. Українська революція та боротьба за збереження державної незалежності (1917-1920 рр.)

План теми

1. Українська Центральна Рада: здобутки та невдачі.

2. Українська держава Павла Скоропадського.

3. Доба Директорії Української народної республіки.

4. Причини поразки та уроки Української національної революції.

Лютнева буржуазно-демократична революція в Росії і участь в ній українців. Розвиток революції на Україні. Процес утворення й конституювання Центральної Ради. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради, її Універсали. Прорахунки Центральної Ради в державотворчому процесі та соціальній політиці.

Гетьманський переворот. Внутрішня та зовнішня політика гетьмана П. Скоропадського. Українізація освіти як один з провідних напрямків внутрішньої політики Скоропадського.

Внутрішня та зовнішня політика Директорії. Встановлення радянської влади в Україні. Більшовицький режим в Україні в 1919 р. Варшавський договір УНР та Польщі. Польсько-радянська війна. Другий «Зимовий похід» армії УНР та припинення боротьби за українську державу.

Література: 5,6,7,8,11,13,16,18,22, 24.

Ключові слова: Лютнева революція, Жовтневий переворот, Українська національна революція, Центральна Рада, Гетьманат, Директорія, українізація, універсал, польсько-радянська війна, УНР, Українська держава, злука, УРСР.

Тема 10. Українська СРР та західноукраїнські землі в 1921-1939 рр.

План теми

1. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.
2. Індустріалізація та суцільна колективізація сільського господарства: причини та наслідки. Голодомор 1932-1933 років.

3. Великий терор та наслідки політичних репресій 1930-х рр.

4. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.

Державний статус УСРР в 1921-1922 рр. Союзний договір 1922 р. Утворення СРСР. Національно-культурна політика Радянської держави. Національне відродження 1920-х р. Форма і зміст українізації. Релігійна політика. Пограбування церкви. Ліквідація УАПЦ.

Утвердження тоталітарного режиму в 1929-1939 рр. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Кооперування і колективізація. Голодомор 1932-33 р., його причини та наслідки. Діяльність комісії В. Молотова в Україні. Наслідки політики форсованої індустріалізації та суцільної колективізації.

Репресії проти діячів української культури 1930-х р. Розстріляне відродження.

Західна Україна в 1929-1939 рр. Політика польської адміністрації на українських землях. УНДО, КПЗУ та націоналістичний рух. Створення та боротьба ОУН. Становище та роль греко-католицької церкви в збереженні української національної ідентичності.

Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Українські землі у складі Чехословаччини. Трагедія Карпатської України.

Література: 5,6,7,8,14,15,17,18,22.

Ключові слова: СРСР, українізація, коренізація, воєнний комунізм, неп, Голодомор, репресії, Великий терор, розстріляне відродження, колективізація, індустріалізація, пацифікація, осадництво, ОУН, Карпатська Україна.

Тема 11. Україна в роки Другої світової війни.

План теми

1. Українське питання напередодні Другої світової війни. Пакт Молотова-Ріббентропа.
2. Зміни в територіально-адміністративному устрої УРСР в 1939-1940 рр. Початок радянзації західноукраїнських земель.

3. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Окупаційний режим в Україні.

4. Рух Опору на українських землях. Польсько-український конфлікт.

5. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом.

Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії в Західну Україну і Західну Білорусію. Входження північної Буковини і українських придунайських земель до складу УРСР у 1940 році. Позитивні та негативні наслідки возз'єднання. Радянізація західних областей України.

Напад Німеччини на Радянський Союз. Початок Великої Вітчизняної війни. Україна в планах окупантів. Причини невдач Червоної армії на початковому етапі війни.

Окупаційний режим. Злочинна політика окупаційних властей. Трагедія Бабиного Яру. Економічне пограбування України. Розгортання руху Опору та його течії в Україні. Оунівське підпілля 1941-1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА).

Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.) Примусове виселення з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення радянсько-німецької війни та Другої світової війни. «Возз'єднання» Закарпаття з УРСР. Втрати України в роки війни. Створення ООН.

Література: 5,6,7,8,14,15,17,18,19,20,22.

Ключові слова: пакт Молотова-Ріббентропа, «золотий вересень», радянізація, Друга світова війна, Велика Вітчизняна війна, радянсько-німецька війна, рух опору, окупаційний режим, УПА, Армія Крайова, Волинська трагедія, депортація, ООН.

Тема 12. Україна в період повоєнної відбудови (1945 – 1953 рр.) та десталінізації (1953-1964 рр.)

План теми

1. Україна – суб'єкт міжнародних відносин.
2. Масовий голод 1946-1947 років та масові депортації.
3. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР.
4. Повстання українців в сталінських таборах і початок десталінізації.
5. Зародження опозиційного руху: шістдесятники та дисиденти.

Україна – суб'єкт міжнародних відносин. Влада за часів пізнього сталінізму. Відбудова промисловості. Голод 1946-1947 рр. Розгром греко-католицької церкви. Операція «Вісла» та операція «Захід». Збройний опір осередків ОУН і УПА.

«Відлига». Розвиток народного господарства у 50-60-х рр. Лібералізація суспільно-політичного життя. Економічні реформи та їх наслідки. Піднесення соціального статусу селянства. Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. Зміна адміністративно-територіального устрою УСРР. XX з'їзд КПРС і Україна. Шістдесятники. Ідеологізація культурного життя і посилення русифікації. Зародження дисидентського руху.

Наростання опору десталінізації з боку консервативних сил та усунення М. Хрущова від влади.

Література: 5,6,7,8,15,17,18,22.

Ключові слова: відбудова, десталінізація, реабілітація, депортація, відлига, лібералізація, культ особи, шістдесятники, дисиденти, русифікація.

Тема 13. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.).

План теми

1. Причини та наслідки «застійних» явищ.
2. Косигінська реформа та її провал. Кризові процеси в економіці.
3. Розвиток соціальної та культурної сфери в 70-х роках.

4. Наростання дисидентського руху та переслідування опозиції.

Причини та наслідки «застійних» явищ. Провал економічної реформи. Політико-ідеологічна криза системи. Порушення прав людини. Неосталінізм. Діяльність в Україні П. Шелеста і зміщення його з посади першого секретаря ЦК КП України. В. Щербицький. Конституція УРСР 1978 р.

Кризові процеси в індустріальній сфері. Аграрна політика. Наростання стагнаційних процесів в 1970-на початку 80-х років. Індустріальна гігантоманія. Нарощення військово-промислового комплексу (ВПК).

Соціальна сфера буття суспільства. Демографічні процеси. Матеріальний та культурний рівень життя населення. Житлове будівництво. Сфера медичного обслуговування. Особливості соціальної диференціації в суспільстві. Загострення екологічної кризи.

Наростання дисидентського руху. В. Стус, М. Руденко, О. Тихий, М. Литвин, В. Марченко. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС). Правозахисний рух. Релігійне дисидентство. Боротьба за легалізацію Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Кримськотатарський національний рух. Посилення переслідувань опозиції наприкінці 70-х - на початку 80-х.

Література: 5,6,7,8,15,17,18,22.

Ключові слова: системна криза, застій, неосталінізм, гігантоманія, Холодна війна, стагнація, дисидентство, опозиція, правозахисники, УГС, екологічна криза.

Тема 14. Розпад СРСР та відродження незалежності України (1985-1991 рр.) Початок державотворчих процесів.

План теми

1. Політичне та економічне становище України в середині 1980-х років. Початок «перебудови».
2. Провал економічних реформ та падіння рівня життя населення.
3. Активізація політичної активності суспільства. Вибори 1989-1990 років.
4. Спроба державного перевороту в СРСР та проголошення незалежності України.
5. Початок державотворчих процесів.

Погіршення економічної ситуації в Україні в другій половині 80-х років. Сільське господарство. Промисловість. Чорнобильська катастрофа. Становище в сільському господарстві. Екологічна ситуація в Україні. Формування економічних передумов розпаду СРСР.

Зміни у вищому партійно-державному керівництві. Пошуки шляхів виходу з кризи. Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя. «Перебудова». Невдача спроб реформування СРСР. Політика керівництва України в період «перебудови». Зростання політичної активності суспільства. «Гласність» і повернення народові правди про минуле України. Нові громадські об'єднання. Початок формування багатопартійності в Україні. Розпад компартії України. Закон Української РСР «Про мови».

Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Спроба державного перевороту в СРСР 19 серпня 1991 року та події в Україні. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. Референдум 1 грудня 1991 р. Припинення існування Радянського Союзу. Історичне значення проголошення незалежності України.

Державотворчий процес. Символи нової України. Становлення владних структур. Особливості трансформації Верховної Ради УРСР у вищий законодавчий орган незалежної України. Виконавча влада. Судова влада. Воєнна доктрина України.

Незалежність і перегрупування партійно-політичних сил. Перетворення Народного руху України на політичну партію. Зміна виборчого закону.

Література: 2,5,6,7,8,18,22, 24.

Ключові слова: перебудова, гласність, Чорнобильська катастрофа, багатопартійність, прискорення, суверенітет, незалежність, ГКЧП, референдум, Народний Рух.

Тема 15. Україна в умовах незалежності.

План теми

1. Державотворчі процеси в незалежній Україні.
2. Економіка України в 1991-2004. Становлення олігархічної системи.
3. Політична розбудова суспільства. Помаранчева революція та суспільно-політичне життя в 2005-2010 роках.

4. Євромайдан та Революція Гідності: причини та наслідки.

5. Російсько-українська війна 2014-2022.

Економічні проблеми незалежної України. Об'єктивні й суб'єктивні труднощі формування національної економіки. Стратегічні прорахунки у здійсненні реформ.

Політичне життя у 1993-2004 рр. Прийняття Конституції України. Виборча система. Спроби політичного реформування України. Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Конституційна реформа.

Основні напрямки зовнішньої політики. Курс України на членство в ЄС. Україна і НАТО. Україна і глобальні проблеми цивілізації.

Суспільно-політичне життя України в 2005-2010 роках. Президентські вибори 2010 року. Початок узурпації влади В. Януковичем. Євромайдан та Революція Гідності: причини та наслідки. Значення Революції Гідності. Анексія Криму Росією. Дострокові вибори Президента України в 2014 р. Агресія Росії проти України. Війна на Сході України.

Соціально-економічний розвиток України в 2014-2019 роках. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Томос про Автокефалію Української Церкви. Президентські вибори 2019 р. Повномасштабна війна Росії проти України.

Література: 1, 3, 5,6,7,8,18,24.

Ключові слова: незалежність, Україна, реформи, гіперінфляція, приватизація, Помаранчева революція, Євромайдан, Революція Гідності, Томос, анексія, гібридна війна, російсько-українська війна.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>ПРН-10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>ПРН-24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН-25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>
-------------------------------	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю		Поточний контроль – 60 балів Проміжний контроль - 30 балів Підсумковий контроль – (іспит) - 10 балів	
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).			
Підсумкові бали навчальної дисципліни		= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	+ Кількість балів за підсумковим контролем
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна

			робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
--	--	--	--

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Бойко О. Новітня історія України (2014-2019). К: ВЦ «Академія», 2020. 160 с.
2. Бойко О. 30 років незалежності України: у 2-х т. Т.1. До 18 серпня 1991 року. К.: Видавництво «Фоліо», 2021. 448 с.
3. Бойко О. 30 років незалежності України: у 2-х т. Т.2. Від 18 серпня 1991 року до 31 грудня 1991 року. К.: Видавництво «Фоліо», 2021. 432 с.
4. Греченко В., Кислюк К. Історія української культури. К.: Кондор, 2016. – 322 с.
5. Дорошко М. Історія України. Курс лекцій. К.: Саміт-книга, 2021. 422 с.
6. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М.І.Бушин, Ю.І.Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с. URL: <https://academyssu.com.ua/sites/default/files/020063092.pdf>
7. Історія України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів /Укладач І.Тетарчук, Т.Дяків. К: Центр навчальної літератури, 2020. 214 с.
8. Історія України: підручник / В.А. Качкан, В.М. Левандовський, О.Б. Величко та ін.; за ред. В.А. Качкана. 2-е видання; за ред. В. А. Качкана. К.: Медицина, 2018. 360 с.
9. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. Д.: ДНУ ім. Олесь Гончара, 2016. 206 с. URL: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/4653/1/Ukraine_history.pdf
10. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. К.: «Медицина», 2021. 368 с.

Допоміжна

11. Брехуненко В. Війна за свідомість. Російські міфи про Україну та її минуле. К.: ПАТ «Віпол», 2017. 280 с.
12. Брехуненко В. Україна й українці. Ім'я як поле битви. К.: «Друкарня «Рута», 2020. 272 с.
13. Брехуненко В. Братня навала. Війни Росії проти України. К., 2016. 248 с.
14. В'ятрович В.М. Історія з грифом «Секретно». Львів: Центр досліджень визвольного руху, 2011. 328 с., іл. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Viatrovych_Volodymyr/Istoriia_z_hryfom_Sekretno_Taiemn_ukr_mynuloho_z_arkh_KHB.pdf
15. В'ятрович В. Нотатки з кухні «переписування історії». К.: Наш формат, 2021. 528 с.
16. Дорошко М. Неоголошені війни Росії проти України у XX – на початку XXI ст.: причини і наслідки. К.: Видавництво «Ніка-Центр», 2020. 192 с.
17. Ідрісов Д. Невідомі сторінки історії України. Україна і світ. К.: Видавництво «Фоліо», 2019. 222 с.

18. Історія Української Держави. Гетьманат Ранньомодерної доби. Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Арій, 2018. 720 с.
19. Кіпіані В. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті. Харків: Vivat, 2017. 320 с.
20. Навігатор з історії України. Світові війни /Маєвський О., Мержиєвська В., Цеунов І., Житня-Кебас Д. К.: Портал, 2022. 299 с.
21. Політика історичної пам'яті в контексті національної безпеки України : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Лозовий В. С., Валєвський О. Л., Здіорук С. І., Зубченко С. О. та ін.] / за заг. ред. В. М. Яблонського Київ: НІСД, 2019. 144 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-09/dopovid_polityka_druk_03.pdf
22. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. К.: Клуб Сімейного Дозвілля, 2021. 512 с.
23. Хромова О.І. Історична освіта в Україні в контексті сучасної освітньої парадигми та політики національної пам'яті // Процеси гуманізації та гуманітаризації освіти: монографія / А.В. Сакун, О.П. Кивлюк, М.О. Нестєрова та ін. К.: КНУТД, 2020. С.77-92. URL: https://www.sceges.npu.edu.ua/images/Doc/Monograf_KNUTD.pdf
24. Українське століття (1921-2021): витоки, уроки, перспективи державотворення /Т. Водотика, В. Головка, С. Кульчицький, Л. Якубова. К.: Видавництво Кліо, 2022. 560 с.
25. Яковчук В.С., Малець Б.І. Інформаційні війни в сучасному світі. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/7424/1/Інформаційні%20війни%20в%20сучасному%20світі.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbuv.gov.ua/node/554> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, каталоги.
2. <https://ucf.in.ua> - Український культурний фонд.
3. <http://history.org.ua/uk> - Інститут історії України.
4. <https://www.istpravda.com.ua> – Історична правда
5. <https://uinp.gov.ua> – Український інститут національної пам'яті